

[Alfred Jensen.]

taler for, at arbejdstiden bør nedsættes, så at de, der er født og opvokset ude på landet, kan blive ved landbruget, for så vidt de har lyst dertil, og som udviklingen nu foregår, har de ingen mulighed derfor. Også derfor må dette spørgsmål løses.

At problemet sættes på spidsen nu, kan storlandbruget takke sig selv for; der har været muligheder nok for at få det løst på et tidspunkt, da de økonomiske udsigter måske var gunstigere, end de er i øjeblikket. Jeg siger: måske, for ingen ved, i hvilken retning det vil gå, og selvom man taler om dårlige udsigter, er det jo ikke noget bevis. Den klagesang har vi hørt den ene gang efter den anden, det er den, vi hører, hver gang der er tale om sociale fremskridt: der er ikke råd dertil, vi må vente! Hvis man — det har jeg sagt før — skulle have taget sådanne argumenter for gode, hver gang de blev fremført, ville der ikke være blevet gjort eet eneste socialt fremskridt i vort land.

Og nu de økonomiske betænkeligheder, man har, er de af en sådan beskaffenhed, at man kan sige, de er reelle? Jeg ved ikke, hvor meget der kan føres i marken udover det, der ligger i tallene fra officiel side, fra det statistiske departement, dels for produktion og beskæftigelse, dels for indtægter — altså skattestatistikken — men i disse tal er der i alt fald intet, der begrunder, at man ikke kan gå til gennemførelse af den krævede arbejdstidsforkortelse. Den sidste statistik, der foreligger over arbejderne og det store landbrugs skattepligtige indkomster, viser, at landarbejderne har haft en gennemsnitlig indtægt på ca. 4 400 kr. Det er klart, at det ikke er den absolutte indtægt, hertil må lægges betalte skatter, lønmodtagerfradrag o. s. v., men selvom man lægger det til, vil jeg ikke tro, man kommer stort højere op end til 6 000—7 000 kr., måske ikke engang det. Heroverfor står arbejdsgiverne — der ikke vil give en arbejdstidsnedsættelse, og som klager over de økonomiske konjunkturer — med en gennemsnitlig indtægt på over 30 000 kr., og det er klart, at det ikke er den absolutte indtægt, hertil må også lægges adskillige beløb, såsom betalt skat, før man kommer op på den reelle indtægt.

Det viser sig her som altid, at det er ikke

nogen dårlig forretning at udnytte andres arbejdskraft, og at talen om, at de, der lever af andres arbejdskraft, ikke er i stand til at give sådanne indrømmelser, som der her er tale om, er indholdsløs og ubegrundet. Det er kun dem, der sidder på flæsket, der faktisk tror på en sådan tale; enhver kan se, hvor gennemsigtig den er. Det er klart, at de ønsker, der er fremført her, kan indfries, hvis man virkelig vil. Prøv selv at regne ud, hvad det ville betyde årligt, hvis man skulle betale de omkostninger, som en arbejdstidsnedsættelse medfører. Det ville ikke ruinere landbruget.

Det er i virkeligheden en højst ejendommeligt situation, vi er kommet i. Når landbruget nu taler om dårlige tider, er det landarbejderne, der skal være garanter for, at arbejdsgiverne fortsat kan oppebære deres indkomster, fortsat kan leve højt, som de gør. Ingen taler om at vende kløerne mod dem, som også tjener på landbruget; jeg tænker på renteslaveriet. Det ville være på sin plads at få det draget frem. Hvorfor tager man ikke denne side af sagen op? Det var dog mere rimeligt, om man vendte sig mod dem, som intet bestiller, men dog tager deres skålpund kød af de værdier, som landarbejderne frembringer. Det har man ikke opmærksomheden henvendt på.

Hvis man virkelig står overfor de svære økonomiske vanskeligheder, som det ærede medlem taler om, var det også betimeligt, om man satte ind på at få en anden handelspolitik, end vi har. Hvorfor ikke prøve på at få rimelige priser fra England? Hvorfor ikke sætte ind på at få handelen i gang med Østeuropa, så vi kunne afsætte betydeligt mere, end vi afsætter nu, og til bedre og mere lønnende priser? Jeg skulle tro, at det ærede medlem hr. Sønderup ved, at der findes sådanne muligheder, og at han også kender de bestræbelser, der er i gang for at få en sådan ændring af vor handelspolitik. Det var rimeligt, om man gjorde sig klart, at de sociale goder, som man kan give landarbejderne, må sikres, og at man så udadtil krævede at skaffe dækning for det, det kostede. Jeg har imidlertid ingen forventninger om, at noget sådant vil ske.

De arbejdsgivere, det her drejer sig om, er i stand til at bære den byrde, som omkostningerne ved en arbejdstidsnedsættelse